

Kommunal hälso-och sjukvård i Danderyds kommun

Riktlinjer

Diarienumme	Senast	Beslutsinstans	Ansvarig processägare	Styrdokumentnummer
SN 2022/0141	2022-07-26	Socialnämnden	Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS)	DK 2022:26.

Dokumentets syfte

Riktlinjer är en politiskt beslutad vägledning som anger ramarna förhandlingsutrymmet gällande det specifika området som riktlinjerna gäller.

Dokumentet gäller för

Riktlinjerna ”Kommunal hälso-och sjukvård i Danderyds kommun” gäller för vårdgivare och dess verksamheter som bedriver och utför hälso-och sjukvård inom kommunens egen regi samt privata utförare enligt avtal med kommunen.

Innehåll

Inledning	3
Ansvar	3
Huvudman	3
Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS)	3
Vårdgivare	4
Verksamhetschef enligt Hälso-och sjukvårdslagen (HSL)	5
MAS riktlinjer	5

Inledning

I det svenska sjukvårdssystemet är ansvaret för hälso- och sjukvården delat mellan region och kommun. Hälso- och sjukvårdslagen föreskriver vad som är regionernas respektive kommunernas ansvar inom hälso- och sjukvården.

Ledningen för den kommunala hälso- och sjukvården i Danderyds kommun svarar socialnämnden för.

Kommunalt hälso- och sjukvårdsansvar innebär insatser på primärvårdsnivå vilket innebär behandling, omvårdnad, förebyggande arbete samt rehabilitering och habilitering som inte kräver sjukhusets medicinska och tekniska resurser eller särskilda kompetens¹.

Riktlinjerna ”*Kommunal hälso-och sjukvård i Danderyds kommun*” syftar till att ge en vägledning om de krav som styr den kommunala hälso- och sjukvården och utgör ramarna för handlingsutrymme.

Regelverket är omfattande och riktlinjerna är inte heltäckande utan ger en översiktlig bild av de grundläggande och mest centrala bestämmelserna på området. Riktlinjerna omfattar även kompletterande riktlinjer inom olika ämnesområden utarbetade av medicinskt ansvarig sjuksköterskas på uppdrag av socialnämnden.

Ansvar

Huvudman

Enligt hälso- och sjukvårdslagen är kommunen huvudman med ansvar för att erbjuda en god hälso- och sjukvård på lika villkor till den som efter beslut från kommunen bor i särskild boendeform för äldre (inklusive korttidsplats), vistelse i dagverksamhet för äldre samt särskild boendeform för personer med funktionsnedsättning inom socialpsykiatri.

Det kommunala hälso- och sjukvårdsansvaret gäller också till den som efter beslut från kommunen bor i bostad med särskild service enligt LSS (lagen om stöd och service) samt vistas i daglig verksamhet.

Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS)

Inom det verksamhetsområde som kommunen bestämmer skall det finnas en medicinskt ansvarig sjuksköterska². Enligt Hälso- och sjukvårdsförordningen³ ska en medicinskt ansvarig sjuksköterska ansvara för att:

1. Patienten får den hälso- och sjukvård som en läkare förordnat om.

---

¹ 2 kap. 6§ Hälso-och sjukvårdslagen

² 11 kap. 4§ Hälso-och sjukvårdslagen

³ 4 kap.6§ Hälso-och sjukvårdsförordningen

2. Journaler förs i den omfattning som föreskrivs i patientdatalagen (2008:355).

3. Beslut om att delegera ansvar för vårduppgifter är förenliga med patientsäkerheten.

4. Det finns ändamålsenliga och väl fungerande rutiner för läkemedelshantering.

5. Det finns ändamålsenliga och väl fungerande rutiner för rapportering enligt 6 kap. 4 § patientsäkerhetslagen (2010:659).

6. Det finns ändamålsenliga och väl fungerande rutiner för att kontakta läkare eller annan hälso- och sjukvårdspersonal när en patients tillstånd fordrar det.

7. Patienten får en säker och ändamålsenlig hälso- och sjukvård av god kvalitet inom kommunens ansvarsområde

Inom Danderyds kommun är medicinskt ansvarig sjuksköterska placerad på socialförvaltningen och har för huvudmannen till uppgift att regelbundet kvalitetsgranska vårdgivarna och dess verksamheter för att säkerställa en god och säker hälso- och sjukvård.

Medicinskt ansvarig sjuksköterska sammanställer resultat från kvalitetsgranskning i en rapport och informerar till socialnämnden.

Vid tvist eller oklarheter kring vilka hälso- och sjukvårdsinsatser som bedöms vara på primärvårdsnivå ska kommunens medicinskt ansvariga sjuksköterska rådfrågas.

Vårdgivare

Vårdgivare är den som bedriver och utför hälso- och sjukvård, vilket kan vara i kommunens egen regi eller bedrivs av privata utförare enligt avtal med kommunen. Vårdgivare är skyldiga att bedriva hälso- och sjukvård så kraven på god och säker vård uppfylls enligt lagar, förordningar och föreskrifter⁴.

Vårdgivaren ansvarar för att hålla sig uppdaterad kring aktuella lagar, förordningar, föreskrifter, nationella riktlinjer mm inom hälso- och sjukvård. Vårdgivaren ansvarar för att ha ett ledningssystem för att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet och arbeta för att undvika vårdskador⁵.

---

⁴ Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), Patientsäkerhetslagen (2019:659) m.fl

⁵ 3 kap. Patientsäkerhetslagen (2010:659)

Vårdgivaren ska skapa de skriftliga rutiner som är relevanta för verksamheten och som anpassas efter lokala förutsättningar och tydliggör vilka aktiviteter som ska utföras, av vem, när och hur.

De lokala rutinerna ska ha en tydlig koppling till hälso-och sjukvårdspersonalens kompetensområden.

Lokala rutiner ska även innefatta reservrutiner och beakta att verksamheten ska kunna bedrivas under kris, extraordinära händelser och höjd beredskap.

Verksamhetschef enligt Hälso-och sjukvårdslagen (HSL)

Alla vårdgivare ska ha en verksamhetschef enligt Hälso-och sjukvårdslagen och som ansvarar för verksamheten⁶. Ansvaret kan fördelas på en eller flera verksamhetschefer med ansvar för olika delar av den kommunala hälso- och sjukvården.

Det är verksamhetschef enligt HSL som har det övergripande ansvaret och ska säkerställa att patientens behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet i hälso-och sjukvården tillgodoses⁷. Verksamhetschef enligt HSL ska utse en fast vårdkontakt åt den enskilde patienten.

I det samlade ledningsansvaret ingår att bedriva ett systematiskt patientsäkerhetsarbete genom att organisatoriskt planera, leda och kontrollera verksamheten. Verksamhetschef enligt HSL ska ansvara för att senast den 1 mars årligen sammanfatta arbetet i en patientsäkerhetsberättelse⁸.

Verksamhetschef enligt HSL kan uppdra åt annan befattningshavare som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullgöra enskilda ledningsuppgifter. Överlåtelsen ska vara skriftlig med namngiven befattningshavare och vilka enskilda ledningsuppgifter som har överlåtit. Verksamhetschef enligt HSL har vid överlåtelse av enskilda medicinska ledningsuppgifter kvar det övergripande och samlade ledningsansvaret.

Verksamhetschef enligt HSL kan inte bestämma över de arbetsuppgifter som kommunens MAS har enligt lagar och föreskrifter.

MAS riktlinjer

Riktlinjer för kommunal hälso-och sjukvård i Danderyds kommun är antagna av socialnämnden. På uppdrag av socialnämnden utarbetar medicinskt ansvarig sjuksköterska kompletterande riktlinjer för den kommunala hälso-och sjukvården i Danderyd kommun. Riktlinjerna benämns ”MAS riktlinjer hälso-och sjukvård, Danderyds kommun” och tydliggör ramar och minimikrav inom olika områden för de lokalt anpassade rutiner som vårdgivarna ska ha och följa i verksamheterna.

---

⁶ 4 kap. 2§ Hälso-och sjukvårdslagen (2017:30)

⁷ 4 kap. 1§ Hälso-och sjukvårdsförordningen (2017:80)

⁸ 3 kap.10§ Patientsäkerhetslagen (2010:659)

”MAS riktlinjer hälso-och sjukvård, Danderyds kommun” består av följande och finns på kommunens hemsida:

1. Patienten får den hälso-och sjukvård som läkare förordat om.
2. Journalföring och hantering av patientuppgifter.
3. Delegering av hälso-och sjukvårdsuppgift.
4. Läkemedelshantering.
5. Rapportering enligt 6 kap. 4§ Patientsäkerhetslagen.
6. Kontakt med läkare eller annan hälso-och sjukvård när patientens tillstånd fordrar det.
7. Säker och ändamålsenlig hälso-och sjukvård av god kvalitet:
  - 7.1 Bemanning för att säkerställa hög patientsäkerhet
  - 7.2 Delaktighet för patient och närstående
  - 7.3 Demens
  - 7.4 Diabetes
  - 7.5 Dödsfall och omhändertagande av avliden
  - 7.6 Egenvård
  - 7.7 Fotvård och fotsjukvård
  - 7.8 Habilitering och rehabilitering
  - 7.9 Inkontinens, blåsdysfunktion
  - 7.10 Kompetensutveckling
  - 7.11 Kvalitetsregister
  - 7.12 Medicintekniska produkter (MTP), hjälpmedel
  - 7.13 Munhälsa och tandvård
  - 7.14 Nutrition
  - 7.15 Palliativ vård, vård i livets slutskede
  - 7.16 Samtycke
  - 7.17 Skydds-och begränsningsåtgärder
  - 7.18 Synpunkter och klagomål mot hälso-och sjukvården
  - 7.19 Trycksår
  - 7.20 Vårdhygien